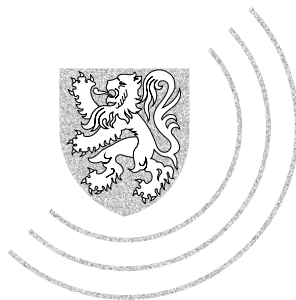

V L A A M S   P A R L E M E N T

stuk   **188** (2009-2010) – Nr. 5
ingediend op   13 januari 2010 (2009-2010)

Beleidsnota

Vlaamse Rand

2009-2014

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de dames Irina De Knop en Mia De Vits

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker.**Vaste leden:*

mevrouw Karin Brouwers, de heren Tom Dehaene, Paul Delva, Eric Van Rompuy;
de heer Erik Arckens, mevrouw An Michiels, de heer Joris Van Hauthem;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de dames Mia De Vits, Yamila Idrissi;
de heren Mark Demesmaeker, Willy Segers;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Johan Sauwens, Koen Van den Heuvel;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers;
mevrouw Irina De Knop, de heer Sven Gatz;
de heren Marcel Logist, Frank Vandenbroucke;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 188** (2009-2010) – Nr. 1: Beleidsnota
– Nrs. 2 tot 4: Met redenen omklede moties

INHOUD

I. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.....	4
II. Bespreking	6
1. Algemeen/Inleiding	6
2. Doelstellingen.....	12
2.1. Functionele bevoegdheid Vlaamse Rand	12
2.2. Ring-tv	16
2.3. Vzw ‘de Rand’.....	16
2.4. Andere beleidsdomeinen.....	17
2.4.1. Werk.....	18
2.4.2. Onderwijs	18
2.4.3. Huisvesting – Vlabinvest.....	21
2.4.4. Economie – START	22
2.4.5. Ruimtelijke ordening	22
2.4.6. Mobiliteit	23
2.4.7. Cultuur, jeugd, sport en verenigingsleven	25
2.4.8. Welzijn en gezondheid	26
2.4.9. Europees en Buitenlands beleid	26

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak de beleidsnota Vlaamse Rand 2009-2014 op woensdag 18 november en 9 december 2009.

Tot besluit van de bespreking werden vijf met redenen omklede moties aangekondigd: door de heren Tom Dehaene, Willy Segers en mevrouw Mia De Vits, door de heer Joris Van Hauthem, door mevrouw Gwenny De Vroe, door de heer Luckas Van Der Taelen en door de heer Christian Van Eyken.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER GEERT BOURGEOIS, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Omgevingsanalyse

De beleidsnota bevat een uitgebreide omgevingsanalyse. Daaruit blijkt onder meer dat de ont nederlandse n d e s i n g z e e r m a n i f e s t i s . D e c i j f e r s d a a r o v e r z i j n h e e l d u i d e l i j k . D e e r k e n n i n g v a n d i e p r o b l e m a t i e k i s d e v e r t r e k b a s i s v o o r d e b e l e i d s n o t a . D e h o o f d o p d r a c h t v a n h e t V l a a m s e R a n d b e l e i d i s d a n o o k h e t v e r s t e r k e n v a n h e t V l a a m s k a r a k t e r .

Er zijn 400.000 bewoners in de Vlaamse Rand. Daarvan zijn er 40.000 Brusselaars bijgekomen sinds 1997. 28.000 inwoners zijn er vertrokken, waarvan ongeveer 10.000 naar Waals-Brabant en 18.000 naar de rest van Vlaanderen. In de Vlaamse Rand wonen 10 procent buitenlanders, dat is tweemaal zoveel als het Vlaamse gemiddelde. 60% van de jonge gezinnen heeft niet het Nederlands als thuistaal.

Doelstellingen

Het Vlaamse Randbeleid is gericht op drie doelstellingen: verwelcoming, ondersteuning en aanmoediging.

Inzake verwelkomingsbeleid is er de bestaande welkomstfolder. Die wordt vier maal per jaar bezorgd aan alle inwijkelingen, die – als ze reageren – een onthaalpakket ontvangen. Een nieuw initiatief dat in de loop van deze legislatuur wordt uitgewerkt, is een brochure voor nieuwe bedrijven. De bestaande Randuitcheque wordt voortgezet. De werking ten aanzien van expats wordt verder aangescherpt via concerten, evenementen, verenigingen. Aangaande de integratieproblematiek wordt voorrang verleend aan de nieuwe integratiediensten (Dilbeek, Zaventem, Liedekerke, Sint-Pieters-Leeuw enzovoort).

De ondersteuning bestaat vooreerst uit het toekennen van subsidies aan verenigingen, hoofdactiviteit van vzw de Rand. Een nieuw initiatief dat de minister wil ontwikkelen is de ‘pocket’ voor schepenen van Vlaamse Aangelegenheden. Hij wil tegen 2011 een soort vademecum voor hen maken over hoe om te gaan met de taalwetgevingsproblematiek, met inwijkelingen enzovoort. Voorts is het de bedoeling het documentatiecentrum bij de vzw de Rand verder online uit te bouwen en nog actueler en interessanter te maken. Het Platform van de Randgemeenten blijft een belangrijk instrument, alsook de Conferentie van Vlaamse mandatarissen onder voorzitterschap van de heer Jan Walraet. Het bestaande Taalloket, dat taalklachten ontvangt en ze probeert op te lossen, wordt voortgezet, maar het is de bedoeling te onderzoeken of de gemeentebesturen niet beter initiatieven nemen, zoals brieven sturen met een meer officieel, ‘dwingend’ karakter dan vanuit het Taalloket. De vormingscursussen voor lokale ambtenaren – juridische ondersteuning in verband met taalwetgeving, hoe omgaan met mensen die zich in een andere taal aanmelden enzovoort – worden uitgebreid. Het Coördinatieplatform Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) volgt de Taskforce Vlaamse Rand op. Ring-tv wordt verder gesubsidieerd. De ondertiteling in het Engels en het Frans wordt ook voortgezet. Uiteraard wordt vzw de

Rand gesteund. De begrotingsmiddelen moeten toelaten dat de vzw zijn werk nog intenser kan voortzetten.

Vervolgens gaat de minister in op de doelstelling aanmoediging. De minister wenst een ‘Gebruik Nederlands’-campagne te ontwikkelen. Uit contacten met inburgeraars leert de minister dat Vlamingen uit hoffelijkheid op een andere taal overschakelen als ze horen dat iemand het Nederlands nog niet goed beheerst. De inburgeraars echter vragen dat de Vlamingen Nederlands met hen zouden praten om de taal te leren. Belangrijk is het natuurlijk dat dit gebeurt in het Algemeen Nederlands. De minister wil proberen tot een charter te komen met de multinationals en reclame-, distributie- en immosector om in hun aankondigingen het Nederlands te gebruiken. Als aanmoediging zou hen misschien gratis advertentieruimte gegeven worden. Dit moet op basis van wederkerigheid uitgewerkt worden. Minister Bourgeois wenst verder een communicatiestrategie uit te werken, onder meer ten aanzien van bedrijven om hen te stimuleren om het Nederlands op de werkvloer te hanteren. Het Huis van het Nederlands in Brussel heeft daarrond al een schitterend initiatief genomen en kleine handwoordenboeken ontwikkeld. Deze goede praktijk kan in de Vlaamse Rand gebruikt worden. Het Taalpromotieluik zal verder uitgebouwd worden. Een van de doelgroepen zijn de sportclubs. Al sportend kunnen jongeren het Nederlands verwerven. Sportclubs kunnen daarvoor gesensibiliseerd worden. Uiteraard wil de minister inzetten op de naleving van de taalwetgeving, ook door Kind & Gezin, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's). Dat zal gebeuren in samenspraak met collega Vandeuren, bevoegd voor Welzijn en Gezin.

Horizontale bevoegdheid

In het regeerakkoord is in heel wat andere beleidsdomeinen aandacht voor de problematiek van de Vlaamse Rand. In de sector werkgelegenheid wordt ingezet op het verhogen van de talenkennis met de programma's van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). In de beleidsnota is ook de strikte opvolging van werk-onwilligheid opgenomen, met transmissie naar de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) voor wie een taalopleiding weigert.

Inzake Onderwijs komt er een uitbreiding van de middelen Taal & Rand voor het secundair onderwijs, naar heel Halle-Vilvoorde en Tervuren, Huldenberg, Kortenberg en Berchem. Hetzelfde gebeurt voor het lager onderwijs: ‘Thuistaal niet-Nederlands’ wordt als een onafhankelijke indicator in heel Vlaanderen mee in rekening gebracht voor de omkaderingsmiddelen. Inzake het faciliteitenonderwijs zal uitvoering worden gegeven aan het decreet-Van Dijk. Verder zal worden gezorgd voor een behoeftedekkend aanbod lessen NT2 (Nederlands als tweede taal); in Vlaams-Brabant is er weliswaar geen wachtlijst.

Aangaande huisvesting moeten op het einde van de legislatuur extra middelen uitgetrokken worden voor Vlabinvest. Die zullen worden ingezet voor aankoop en renovatie in de zes faciliteitengemeenten, gelet op de kostprijs van de bouwgrond daar. Er wordt verder gewerkt aan de uitbreiding van ‘Taalbereidheid Nederlands’ naar gronden die toebehoren aan officiële instanties zoals OCMW's en kerkfabrieken die overal in Vlaanderen beschikken over belangrijke reserves bouwgrond. Conform het Grond en pandendecreet wordt in 2011 de evaluatie ‘Wonen in eigen streek’ gehouden. Laatste punt is het verhogen van de inkomensgrenzen voor sociale eigendomsverwerving en huur, ook voor Vlabinvest.

Wat economie betreft gaat het regeerakkoord ook voor de regio rond de luchthaven voor evenwicht tussen groei en leefbaarheid en voor een stabiel juridisch kader voor de luchthaven.

Op het vlak van ruimtelijke ordening en het VSGB is er een onlosmakelijke verbinding tussen de flankerende maatregelen en de afbakening van het VSGB. Het Groene Gor-

delprincipe staat daarbij centraal, alsook het vermijden van een overloopegebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Coördinatieplatform VSGB neemt de taken van de Taskforce Vlaamse Rand over. Er zal gebruikgemaakt worden van het instrument van landinrichting via de Vlaamse Landmaatschappij. Het betreft het bijeenbrengen van bos- en natuurgebieden, fietspadverbinding tussen Leuven en Brussel enzovoort.

Voor mobiliteit wordt de samenwerking met Brussel versterkt. Het verhogen van de nachtelijke mobiliteit van en naar de luchthaven is een aandachtspunt. Er wordt gestreefd naar de modal shift en er zal ook aandacht zijn voor de zwakke weggebruikers.

Inzake cultuur, jeugd en sport zorgt de vzw de Rand voor professionele ondersteuning van de zeven gemeenschapscentra. Er gaat extra aandacht naar de zuidwestrand met het opzetten van een culturele vuurtoren 'Zuidrand'. Dat zal veeleer voor het einde van de regeerperiode zijn. De problemen van de jeugdinfrastructuur worden opgelost vanuit de bevoegdheid Vlaamse Rand zelf. Voor een jeugdhuis in Sint-Genesius-Rode wordt in 2010 500.000 euro uitgetrokken. Verder wordt aandacht besteed aan het Nederlands in de sportclubs en wordt de Randuitcheque gepromoot.

Bij welzijn moet de opstart van de mug (mobiele urgentiegroep) gebeuren. De achterstand inzake welzijnsvoorzieningen inhalen in de Vlaamse Rand is een prioriteit in het regeerakkoord. Er zal ook tegemoetgekomen worden aan de vraag om ondersteuning van vzw MediRand die geconfronteerd wordt met verfransing en veroudering van het huisartsenkorps, meer in Vlaams-Brabant dan elders in Vlaanderen.

Voor toerisme gaat de aandacht naar het afwerken van het fietsnetwerk Groene Gordel, het verder uitbouwen van de toeristische infrastructuur (Huizingen, Felix De Boeck, Gaasbeek, Meise, Tervuren enzovoort), en de creatie van meer overnachtingsmogelijkheden. Wat erfgoed betreft is de herinventarisatie een prioriteit en zal een gericht beschermingsbeleid gevoerd worden.

Op het vlak van Europees en buitenlands beleid worden de cursussen NT2 voor ambassadeurs voortgezet. Andere instrumenten zijn Flanders Today, de Welkomstbrochure / infopakket, Speakers' Corner, het uitbreiden van zogenaamde publieksdiplomatie en zoals reeds gezegd het actief toenadering zoeken met expatverenigingen.

Daarnaast zijn er horizontale strategische projecten die aangepakt worden met de Vlaamse Participatiemaatschappij: de Campus Bierenberg te Sint-Genesius-Rode en de Felixsite te Drogenbos. In 2010 wordt reeds 50.000 euro structureel vrijgemaakt voor de bestaande werking; het is ook de bedoeling de site verder uit te breiden.

II. BESPREKING

1. Algemeen/Inleiding

De heer *Joris Van Hauthem* vindt de beleidsnota te weinig ambitieus ten aanzien van de uitdagingen. Ze bevat veel algemeenheden en onderzoeksplannen. Vernieuwing is er niet te bekennen. Behalve misschien – hoewel ook dat al een paar jaar bezig – dat men systematisch een aantal elementen met cijfers in kaart brengt, bijvoorbeeld bij Kind & Gezin. Die cijfers bevestigen het vermoeden dat het in de Vlaamse Rand niet vijf vóór twaalf maar vijf na twaalf is. De ontnederlandsing gaat met een razend tempo verder ondanks alle genomen maatregelen. Brengt het beleid eigenlijk wel zoden aan de dijk? Het blijft 'kurieren am Symptom'. De Vlaamse Rand blijft het overvloeigebied van Brussel en daar staan te weinig maatregelen tegenover. Dit doet niets af van de appreciatie voor de men-

sen die het beleid op het terrein gestalte geven, zoals van vzw de Rand of Vlabinvest die met de geringe middelen toch proberen het tij te doen keren. Het is echter dweilen met de kraan open.

Het lid stelt zich vragen bij de afbakening van de Vlaamse Rand. Destijds werd de Rand gedefinieerd als de gemeenten die hetzij aan Brussel of aan een van de aan Brussel grenzende faciliteitengemeenten grenzen. Is dat concept niet achterhaald? Moet heel Halle-Vilvoorde niet als Vlaamse Rand beschouwd worden?

“Als Vlaamse overheid worden we al te vaak geconfronteerd met regelgeving van de Vlaamse overheid die niet toegepast wordt in de zes faciliteitengemeenten, omdat het gemeentebestuur zich weigert te conformeren aan de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering. Het is aangewezen dat de Vlaamse Regering daar bij het opstellen van regelgeving terdege rekening mee houdt. Ook de inwoners van de faciliteitengemeenten moeten immers kunnen genieten van de positieve beleidsmaatregelen van de Vlaamse overheid.” (Inleiding beleidsnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 188/1, p. 6). De heer Joris Van Hauthem vraagt wat de minister bedoelt met er ‘rekening mee houden’ bij het opstellen van regelgeving. Het is algemeen gekend dat bepaalde gemeentebesturen de regelgeving niet toepassen en dat de Vlaamse overheid een aantal taken overneemt, al dan niet via de vzw de Rand. Sommige gemeenschapscentra zijn bijna een alternatief gemeentehuis (bijvoorbeeld als consultatieplaats voor de WIS-computer (WIS: Werkinformatiesysteem) van de VDAB). Spreker begrijpt dat de Vlaamse overheid het dan zelf doet of via de vzw de Rand. Er blijft echter de fundamentele vraag welke sanctiemogelijkheden de Vlaamse overheid heeft ten aanzien van die gemeentebesturen. Denkt de minister aan sancties via het Gemeentefonds? Of hoe moet deze passus geïnterpreteerd worden?

De heer Joris Van Hauthem besluit dat de beleidsnota vol goede bedoelingen zit, maar tekortschiet om het hoofd te bieden aan de grote uitdagingen.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat de CD&V-fractie positief staat ten aanzien van de beleidsnota. De minister gaat immers verder op de weg die vooral sedert de aanvullende regeerverklaring in mei 2005 werd ingeslagen. Het is een werk van lange adem; het is belangrijk verder te werken zonder het geweer van schouder te veranderen. Hij vindt het onthaalbeleid wel iets te weinig uitgewerkt. Hij hoopt dat de beleidsbrieven dat de volgende jaren zullen waarmaken. Onthaalbeleid is meer dan een verwelkomingsfolder. Hij pleit voor een zeer intensieve samenwerking met de gemeenten. Op p. 6 van de beleidsnota deelt de minister mee dat de samenwerking met de gemeentebesturen de komende vijf jaar geïntensifieerd zal worden. Hoe zal hij dat concreet realiseren? Men zal de stadsvlucht niet tegen kunnen houden. Het komt erop aan met alle lokale besturen ervoor te zorgen dat de inwijkelingen het Nederlands aanleren. Men moet vermijden dat de verfransing mee uitdeint. Het onthaalbeleid is dus zeer belangrijk; er moet meer in geïnvesteerd worden.

Positief is de – voldoende – aandacht die de minister besteedt aan de samenwerking met de andere ministers. Soms fronsst de heer Tom Dehaene wel eens de wenkbrauwen hierover (zie Welzijn en Gezondheid). Het overleg met de collega's van de minister is heel belangrijk. Zijn daarover al afspraken gemaakt?

Volgens de heer *Boudewijn Bouckaert* steunt de LDD-fractie grotendeels het beleid voor de Vlaamse Rand. Het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand is een grote bezorgdheid van de LDD-fractie. Het is echter niet al kommer en kwel. Er zijn positieve trends. Het Nederlandstalig onderwijs is een sterke attractiepool ook voor niet Nederlandstalige inwijkelingen. Het Nederlandstalig onderwijs moet verder als troef ingezet worden om de ont nederlandse tegen te gaan. Hij verwijst naar Québec en Montréal waar een grote omslag bereikt werd door een sterk beleid, met onder meer een strenge regelgeving voor advertenties in de straten. Het werd sociologisch terug attractief om Frans te spreken.

Hopeloosheid is dus niet aan de orde: door een volhoudend goed beleid kan men die omslag bereiken. Daarom moet de Vlaamse Gemeenschap absoluut met dit beleid voortgaan. Hij wil de minister er wel op wijzen dat we in tegenstelling tot in Québec, in Europa leven, waar bepaalde vrijemarktregels gelden, onder meer het vrij verkeer van kapitaal dat ook op vastgoed slaat. Een aantal uitzonderingen hierop zijn niet van toepassing op de Rand. Men moet dus altijd goed aftoetsen of de maatregelen in het Randbeleid compatibel zijn met het Europees recht en het de Franstaligen niet het genoegen gunnen dat Vlaanderen teruggefloten wordt.

Verder sluit spreker zich aan bij de heer Van Hauthem over de definiëring van het randgebied op basis van de gemeenschappelijke grens met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat is een veeleer geografisch toevallig gegeven, maar is het socio-linguïstisch wel relevant? De moedertaal van de moeders zwermt uit tot ver buiten de Rand. Het beleid stopzetten aan de randgemeenten is artificieel; de verfransing zal zich verder manifesteren buiten de Rand. Die dimensie mist het lid in de beleidsnota.

Het Randbeleid van de minister is gebouwd op drie instellingen: de Vlaamse Gemeenschap, vzw de Rand en de provincie Vlaams-Brabant. Een correcte benadering, maar de heer Bouckaert mist een Brusselse poot. Hij heeft er zelf ook niet meteen een oplossing voor. De ontwikkelingen in Brussel zijn een motor voor de uitzwerming van de Franstaligen naar de Rand. De bevolking van Brussel groeit, maar niet spectaculair. De immigratie is niet het gevolg van een bevolkingsexplosie in Brussel maar van andere factoren. Spreker kent geen studies hierover, maar ‘intuïtief’ is het algemeen geweten dat de uitbreiding van de kantoorgebouwen en het verminderen van residentiële woningen een grote rol hebben gespeeld, de enorme prijsstijging onder meer te wijten aan de belastingsvrijstelling voor de eurocraten, de problematiek met de allochtonen en ten slotte het grote aantal onbebouwde percelen in Brussel. Heeft de minister zicht op (sociologische) studies over de oorzaken voor de immigratie? Hij zoekt best een partner in Brussel om parallel met de andere drie partners te werken.

Mevrouw *Irina De Knop* stelt vast dat de beleidsnota een voortzetting is van het beleid van de voorganger van de minister. Op zich is Open Vld voorstander van dat beleid.

Ook mevrouw *Irina De Knop* sluit zich aan bij de opmerking van vorige sprekers over de definiëring van de Vlaamse Rand. Meer en meer kan men zich afvragen of die behouden kan blijven. In heel Halle-Vilvoorde is een gelijksoortige problematiek aan het groeien. In het onderwijs bijvoorbeeld is er niet alleen in Dilbeek, Asse en Vilvoorde een grote nood aan taalondersteuning. Ook in Lennik dienen zich steeds meer anderstaligen in het onderwijs aan. Toegegeven, de problematiek is nog niet dezelfde, maar het is net cruciaal om bij een beginnende instroom een proactief beleid te voeren. In tal van andere beleidsdomeinen geldt allicht hetzelfde. Hoewel de minister er nu niet voor gekozen heeft om het werkingsgebied uit te breiden, wil het lid vragen waakzaam te zijn en in de mate van het mogelijke maatregelen te nemen voor heel Halle-Vilvoorde. Eigenlijk heeft de minister reeds een voorzet gegeven door de taalondersteuning uit te breiden naar in het secundair onderwijs in heel Halle-Vilvoorde en een deel van het arrondissement Leuven. Dat is prima. Hopelijk gebeurt hetzelfde voor het basisonderwijs.

Spreekster heeft het verder ook over de sanctiemogelijkheden ten aanzien van vooral faciliteitengemeenten die de wetgeving niet naleven en hun verantwoordelijkheid niet opnemen. De minister wijst daar ook op in de inleiding. Aan welke concrete maatregelen denkt de minister om daaraan te verhelpen?

Mevrouw *Irina De Knop* merkt op dat er in de beleidsnota geen sprake is van een Vlaamse Randtoets, waarbij nagegaan wordt welke invloed regelgeving heeft op de Vlaamse Rand. Zijn er redenen om dat niet in de beleidsnota op te nemen?

Ook de sp.a-fractie staat positief ten opzichte van de beleidsnota, zegt mevrouw *Mia De Vits*, omdat ze verdergaat op de door de vorige minister ingeslagen weg. Het is een werk van lange adem dat consequent voortgezet moet worden. Het is geen oplossing vijandbeelden te creëren.

De heer *Lukas Van Der Taelen* is de mening toegedaan dat de beleidsnota te weinig in de toekomst kijkt. In tegenstelling tot wat de heer Bouckaert beweert is er wel degelijk sprake van een tendens van bevolkingstoename in Brussel. Tegen 2020 zouden er ongeveer 200.000 inwoners bij komen. Er zal zich een grootstedelijk fenomeen voordoen, namelijk de overloop, de druk naar de rand. Daar moet in het beleid rekening mee gehouden worden. Wat is het grote probleem? Volgens het cliché: dat diegenen die zullen uitwijken naar de Rand Nederlandsonkundig zijn. Dat beeld moet genuanceerd worden. De Brusselse jeugd is de laatste jaren steeds meer twee- en drietalig. Dat is onder meer te danken aan de massale instroming van Franstaligen in het uitstekende Nederlandstalige onderwijs en aan het toenemende succes van immersiescholen in Brussel. De ontwikkelingen in Brussel hebben repercussies op de Vlaamse Rand; men moet dus een proactieve, positieve houding aannemen en met de andere gemeenschap, de andere bevoegde ministers en het Brusselse Gewest nadenken over het immersieonderwijs. Aan Vlaamse kant staat men traditioneel terughoudend ten opzichte van immersieonderwijs dat per definitie tweetalig is. Vlaanderen heeft in het verleden immers slechte ervaringen opgedaan met tweetaligheid: de facto evolueerde het naar eentalig Franstalig. Dat was het verleden. Volgens spreker ligt daar de sleutel voor een oplossing op lange termijn. Daarmee breekt hij de andere maatregelen van het Vlaamse Randbeleid niet af, wel integendeel. Maar het is essentieel de recurrente oorzaken van anderstalige bedreiging te bekijken en het probleem bij de wortel aan te pakken, namelijk het Franstalig onderwijs aanpakken. Vlaamse maatregelen vinden gemakkelijker een voedingsbodem bij mensen die al wat Nederlandskundig zijn, wat bij de jongere generatie meer het geval is. De oudere generatie had meer misprijzen voor het Nederlands.

In zijn toelichting wees de minister terecht op het feit dat Vlamingen te vaak anderstaligen die het Nederlands willen leren, in een andere taal bejegenen. Volgens de heer Lukas Van Der Taelen doen veel Franstaligen hun beklag dat ze de Vlamingen niet begrijpen omdat de kwaliteit van het Nederlands achteruitgaat – een soort ‘koeterwaals’. Spreker weet dat de minister daar niet voor bevoegd is, maar er zou paal en perk gesteld moeten worden aan die tussentaal, dat brabbeltaaltje, dat ook in uitzendingen van de Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT) te horen valt. Het is een belangrijke uitdaging voor het beleid om dat te keren. Anders blijft men een negatief imago uitdragen: een oud Franstalig vooroordeel komt zo terug tot leven, namelijk dat het Nederlands niet bestaat, maar een verzameling is van Vlaamse dialecten.

De heer *Willy Segers* staat volledig achter de beleidsnota. Er is veel werk op de plank om het concreet uit te voeren. Hij kijkt dus ook uit naar de jaarlijkse beleidsbrieven. De Randproblematiek van de jaren '70 is niet te vergelijken met die van nu. Er zijn zoveel veranderingen, zoals de grootstedelijke problematiek, de globalisering enzovoort, die een ander beleid vergen. Het beleid van de vorige minister wordt voortgezet, met een aantal bijkomende klemtonen. Dat is positief. De Rand is een speciale regio, die extra aandacht verdient, op alle bevoegdheidsdomeinen. Daar worden ook middelen tegenover geplaatst, vanuit verschillende bevoegdheden, en dat is niet terug te vinden in de beleidsnota. Hij hoopt dat in de komende beleidsbrieven cijfers worden gegeven van de middelen van de andere ministers.

Spreker doet een oproep om het Vlaamse Randbeleid niet te benaderen vanuit partijpolitiek standpunt, niet vanuit meerderheid-oppositie. Het Randbeleid wordt bij voorkeur op een positieve manier ingevuld.

De heer *Christian Van Eyken* vindt in de beleidsnota niet veel nieuws in vergelijking met die van de voorganger van de minister. De omgevingsanalyse is wel zeer gestructureerd en grondig.

In verband met de opmerking door de heer Van Hauthem over de WIS-computer repleeert de heer *Christian Van Eyken* dat die volgens de VDAB niet in het gemeentehuis van een faciliteitengemeente geplaatst kon worden omdat de taalwetgeving dan niet geëerbiedigd werd: de WIS-computer was niet tweetalig. Het gaat dus niet om een probleem van halsstarrigheid van de faciliteitengemeenten, maar om de eerbiediging van de taalwetgeving.

Verder vindt het lid de ontnederlandsing en de stadsvlucht een natuurlijk, demografisch fenomeen. Het is een normale evolutie dat stadsbewoners een eigendom in de Rand willen verwerven. Spreker vindt het contradictorisch dat de beleidsnota enerzijds spreekt van een groot aantal Franstaligen in de Rand en anderzijds dat de Vlaamse Regering het Minderhedenverdrag van de Raad van Europa niet zal ratificeren. Als er een Franstalige minderheid is in de Rand – en daar is iedereen het over eens, zegt het lid – dan moet men dat Minderhedenverdrag goedkeuren.

Antwoord van de minister en repliek van leden

De *minister* is verheugd te mogen vaststellen dat er over de partijgrenzen heen eensgezindheid is over de grote lijnen van het Vlaamse Randbeleid. Sommigen vinden de nota te weinig ambitieus, anderen te veel. Hij apprecieert de suggesties en de steun vanuit de oppositie voor de begroting.

De minister onderschrijft volledig de analyse van de heer Van Der Taelen over het gebrekige Nederlands dat zo vaak gesproken wordt. Hij behoort ook tot de generatie van de ABN-kernen (ABN: Algemeen Beschaafd Nederlands). Men beseft niet genoeg hoe verkeerd men eraan doet inburgeraars niet in de standaardtaal Nederlands te bejegenen. De inburgeraars geven twee boodschappen: ten eerste spreek Nederlands, en ten tweede spreek de standaardtaal.

In de komende periode zullen een aantal zaken ongetwijfeld nog meer in detail aan bod kunnen komen in deze commissie.

Een uitbreiding van de definitie van de Vlaamse Rand, zoals enkele leden vroegen, zou volgens de minister geen goed signaal zijn. De symboliek zou verkeerd zijn: de verfransing neemt toe, dus verruimen we de Rand. In de praktijk reikt het beleid reeds verder dan de strikte Rand. De minister verwijst naar Vlabinvest, de onderwijsmaatregelen enzovoort.

Op de vraag van de heer Bouckaert over sociologische studies over de oorzaken van de immigratie verwijst de minister naar de studiedienst van de Vlaamse Regering die hierover reeds uitgebreid onderzoek verricht heeft. Die studies werden bezorgd aan het Vlaams Parlement en zijn terug te vinden op de website van Diensten Algemeen Regeringsbeleid.

De samenwerking met Brussel is inderdaad een prioriteit waar de minister werk wil van maken.

In verband met de sanctiemogelijkheden ten aanzien van faciliteitengemeenten via het Gemeentefonds bevestigt de minister dat hij zeker onderzoekt of er criteria ingebouwd kunnen worden ten aanzien van alle steden en gemeenten die weigeren de wetgeving toe te passen. Dat onderzoek moet tegen het einde van deze legislatuur klaar zijn: de hervorming van het Gemeentefonds is gebonden aan de beschikbaarheid van meer middelen, die er momenteel niet zijn. Verder zal de minister andere juridische maatregelen verkennen.

De intensifiëring van de samenwerking met de gemeenten zal onder meer gebeuren door middel van het uitgeven van een pocket voor de schepenen van Vlaamse Aangelegenheden. Ook wil de minister het gemeentebestuur meer betrekken bij het aanschrijven van de bedrijven in verband met de toepassing van de Taalwet, in de hoop dat dit meer effect heeft dan momenteel via vzw de Rand. Ook het Randoverleg zal de minister volledig ondersteunen.

Het overleg met de collega's van de minister is uiteraard heel belangrijk. De heer Dehaene vroeg of daarover al afspraken gemaakt werden. De beleidsnota Vlaamse Rand is goedgekeurd door heel de Vlaamse Regering, onderstreept de minister, alsook het regeerakkoord. Hij zal er op toezien dat er tijdens deze regeerperiode vaak overleg zal plaatsvinden.

Mevrouw De Knop vroeg om een 'Randtoets'. Het is niet omdat dit niet expliciet vermeld wordt in de beleidsnota dat hier geen rekening mee gehouden wordt, repliceert de minister. Het is zijn opdracht als minister voor de Vlaamse Rand om deze toets gedurende deze regeerperiode in de praktijk te doen.

De heer *Joris Van Hauthem* begrijpt niet goed waarom de minister omwille van de symbolische waarde geen uitbreiding wenst van de definitie van de Rand, terwijl er in de praktijk wel al maatregelen genomen worden in die gemeenten die niet tot de Rand behoren. Voor het lid is dat een reden temeer om de Rand uit te breiden. Hij betreurt dat de minister een wijziging van de definitie niet wenst te onderzoeken.

Mevrouw *Gweny De Vroe* pleit voor uitbreiding van het werkgebied, niet alleen met het arrondissement Halle-Vilvoorde, maar ook met de gemeenten Bertem, Kortenbergh, Huldenberg, Tervuren. Het werkgebied van het Vlaamse Randbeleid moet even groot worden als het werkgebied van Vlabinvest. Zo kunnen alle instrumenten van vzw de Rand ook daar ingezet worden. De verfransing neemt immers ook in die gemeenten toe. Het is ook belangrijk om de inwoners en gemeentebesturen duidelijk te maken dat het om een Nederlandstalig gebied gaat.

De *minister* verwijst naar het antwoord dat hij hierop reeds gaf.

Mevrouw *Irina De Knop* betreurt dat de minister niet ingaat op de suggestie van een Vlaamse Randtoets naar analogie met een Brusseltoets. Ze blijft er bij dat een Vlaamse Randtoets zeer nuttig kan zijn om te regelgeving te toetsen op de implicaties voor de Vlaamse Rand. De Vlaamse Rand heeft immers specifieke kenmerken waar niet altijd rekening mee gehouden wordt (bijvoorbeeld zie Onderwijs).

Als minister van inburgering wordt de minister rechtstreeks geconfronteerd met het toenemend aantal bewoners in Brussel en de druk de komende jaren op de Vlaamse Rand, zegt de heer *Willy Segers*. In het licht van de druk op de rand is inburgering in Brussel zeer belangrijk. De beleidsnota Vlaamse Rand spreekt van een "versterkt Vlaams inburgeringsbeleid in Brussel". Ook in de beleidsnota Inburgering zegt de minister dat hij de nodige inburgeringsverbanden zal opzetten om te werken aan een Vlaams inburgeringsbeleid in Brussel. Het lid vraagt hoe de minister dat juist ziet.

De *minister* bevestigt dat het inburgeringsbeleid in Brussel een prioriteit is. De minister zal daarover in contact treden met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Inburgeringsbeleid voeren in Brussel is zeer moeilijk, aangezien inburgering er niet verplicht is. Er is dus geen toeleiding zoals elders; een andere werving is aangewezen. De minister heeft veel appreciatie voor het daar in zeer moeilijke omstandigheden geleverde werk. Desondanks zijn de cijfers in verband met het aanleren van het Nederlands zeer positief: per jaar melden zich 15.000 personen aan bij het Huis van het Nederlands in Brussel om Nederlands te leren.

Hun doel is zich te kunnen inschakelen in de samenleving. De minister heeft het gevoel dat er ter zake een kentering op gang is gekomen.

2. Doelstellingen

2.1. *Functionele bevoegdheid Vlaamse Rand*

De functionele bevoegdheid Vlaamse Rand gaat eigenlijk louter om een onthaalbeleid, zegt de heer *Joris Van Hauthem*. De minister kondigt een folder aan voor nieuwe bedrijven. Het lid vraagt waarom dat niet uitgebreid wordt naar de kleine of middelgrote ondernemingen (kmo's) en kleine zelfstandigen en handelaars. Het is bij de bakker en de beenhouwer dat het begint. Mevrouw *Mia De Vits* meent dan weer dat men pragmatisch moet omgaan met de relatie middenstand-klant.

Bij Algemeen/Inleiding heeft de heer *Tom Dehaene* reeds verwezen naar het onthaalbeleid dat hij te weinig uitgewerkt vindt. Hij hoopt dat de beleidsbrieven de volgende jaren dat meer zullen waarmaken. Onthaalbeleid is meer dan een verwelkomingsfolder. Er moet meer in geïnvesteerd worden, om uitdeining van de verfransing te vermijden.

In het kader van het onthaalbeleid vindt mevrouw *Mia De Vits* de folder voor bedrijven niet meteen dé oplossing. Vooral het eerste contact met bedrijven is belangrijk. Als een Amerikaans bedrijf een vestiging wil openen in de Rand, dan vraagt Vlaanderen in feite dat het Amerikaanse moederbedrijf reeds over een Nederlandskundige beschikt vooraleer het informatie bij de gemeente kan inwinnen. Een brochure met taalregels opsturen is geen oplossing. Als bedrijven hier eenmaal gevestigd zijn, dan kan men de toepassing van de taalwetgeving en het Septemberdecreet vragen.

De heer *Lucas Van Der Taelen* volgt de vorige spreker en verwijst naar een voorval met een journalist van The Bulletin (zie Europees en Buitenlands beleid). Een bepaalde Vlaamse assertiviteit kan niemand positief vinden. Er is enige soepelheid ten aanzien van anderstaligen wenselijk.

De minister sprak van een charter dat hij met multinationals en reclame-, distributie- en immosector wil afsluiten. In hoeverre zal dat afdwingbaar zijn, vraagt de heer *Joris Van Hauthem*.

De juridische maatregelen in verband met de vernederlandsing van het straatbeeld kwamen aan bod tijdens de vraag om uitleg van mevrouw *An Michiels* over maatregelen ter versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand (zie *Hand. VI. Parl.*, 2009-10, nr. C51 - BRU3). De minister antwoordde dat een nieuw onderzoek zal worden gevraagd aan professor Boes, in samenwerking met professor Veny. De heer *Joris Van Hauthem* betreurt dat nu al vijftien jaar onderzoek aangekondigd wordt. Men heeft de moed niet gehad om een aantal aanbevelingen van professor Boes in de praktijk uit te proberen. Hoe moet men zich een pocket voor de Vlaamse schepen voorstellen als de Vlaamse Regering zelf nog niet het juridische kader kent waarbinnen maatregelen genomen kunnen worden?

De minister kondigt aan verder alle juridische mogelijkheden te zullen verkennen “om maatregelen te kunnen nemen met het oog op het versterken van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand en de faciliteitengemeenten, alsook om initiatieven te kunnen nemen die het Nederlands in het straatbeeld ten goede komen.” (188/1, p. 16). De heer *Christian Van Eyken* vraagt of dat dan vooral toegespitst is op de studie-Boes-Veny.

De heer *Christian Van Eyken* wenst ook te weten of de Randuitcheques als een beloning aan de cursisten gegeven zullen worden, dan wel als een lokmiddel. Hij hoopt dat de Randuitcheques naar diegenen gaan die de cursus effectief een jaar gevolgd hebben.

De heer *Sven Gatz* hoopt dat er in verband met de Randuitcheques een betere afstemming met Brussel komt. Zowel de cultuurwaardebons van de VGC als de Randuitcheques hebben tot doel een laagdrempelig cultuuraanbod te bieden. Anderzijds is geweten dat er een wisselwerking is tussen beide gebieden. In die zin zou een betere afstemming interessant zijn. De VGC heeft enkele jaren terug een quotum ingevoerd op de cultuurwaardebons voor niet-Brusselaars, maar de mogelijkheid bestaat toch nog. Kan niet overwogen worden om ook Randuitcheques aan Brusselaars te geven?

De heer *Christian Van Eyken* vraagt of naar analogie met de Randkrant, ook de maandelijkse gemeenschapskrant in de zes facilititeitengemeenten, een korte Franse en Engelse samenvatting zouden kunnen bevatten.

De heer *Joris Van Hauthem* heeft nooit begrepen waarom men de taken van de Taskforce Vlaamse Rand doorgegeven heeft aan het Coördinatieplatform VSGB. Kan de minister dat verduidelijken? Het benieuwt mevrouw *Irina De Knop* of dezelfde instanties vertegenwoordigd zijn in dat platform. Mevrouw *Mia De Vits* vraagt dat, aangezien het Coördinatieplatform VSGB zowel inhoudelijk als qua samenstelling gelijk is aan de vroegere Taskforce Vlaamse Rand, er ook jaarlijks aan de regering en het parlement verslag wordt uitgebracht over de uitvoering van het beleid.

“Samen met de provincie Vlaams-Brabant en de vzw ‘de Rand’ wordt een evaluatie- en opvolgingsinstrument ontwikkeld om de effecten van het beleid in de Vlaamse Rand na te kunnen gaan.” (188/1, p. 15). De heer *Tom Dehaene* hoopt dat dit in samenwerking met het Coördinatieplatform VSGB gebeurt en dat de energie niet verspreid wordt over diverse instanties. Hij pleit voor één platform.

De minister wenst een aantal integratiediensten te versterken en gemeenten de mogelijkheid te bieden integratieambtenaren aan te werven, met prioriteit voor Sint-Pieters-Leeuw en Liedekerke. Volgens de heer *Joris Van Hauthem* hebben die gemeenten die beslissing al genomen met het argument dat het toch gratis is. Over de taakinvulling voor die integratieambtenaar heeft het gemeentebestuur geen duidelijk antwoord gegeven. Het lid kreeg graag wat verduidelijking.

De minister verklaart in zijn beleidsnota dat hij alle gemeenten die onder de verfransing en internationalisering te lijden hebben, fors zal ondersteunen. Mevrouw *Irina De Knop* vraagt wat de minister hieronder verstaat.

De minister geeft te kennen dat hij de initiatieven inzake overheidscommunicatie op elkaar wil afstemmen. Waarin zal zijn strategie van de voorgaande minister verschillen?

De heer *Willy Segers* vraagt of de minister plannen heeft voor coördinatie. Er is het Coördinatieplatform VSGB, er is de provincie, de vzw de Rand, het platform van randgemeenten enzovoort. Bij de schepenen bevoegd voor Vlaamse Aangelegenheden en de andere actoren op het veld is heel wat vraag naar meer coördinatie.

Antwoord van de minister en repliek van leden

De *minister* antwoordt dat de onthaalfolder uiteraard ook naar de handelaars en de kmo's verstuurd zal worden. Het charter is niet afdwingbaar. Daartoe moet men in overleg gaan met de ondernemingen. De minister kan enkel hopen op resultaat.

Met een niet afdwingbaar charter blijft men de indruk wekken dat er een soort taalwetgeving zou moeten zijn die van toepassing is op anderstalige bedrijven, zegt de heer *Christian Van Eyken*. Nochtans is er geen enkele verplichting voor bedrijven om hun publiciteit in het Nederlands te voeren. Het lid vindt dat men daarmee wat buiten de lijntjes kleurt. Ook de brieven vanuit de gemeenten aan bedrijven (nu nog via vzw de Rand) wekken ten onrechte de indruk dat er een wettelijk kader is.

Het charter is uiteraard niet verplicht, herhaalt de *minister*. Het lid verdenkt de minister ervan buiten de lijntjes te kleuren. De 'francité' gaat overal ter wereld voor het territorialiteitsbeginsel, veel sterker dan de Vlaamse overheid dat kan. Vlaanderen probeert zoveel mogelijk resultaat te halen binnen het wettelijke kader.

De minister heeft niet gereageerd op de opmerking inzake de onthaalfolder voor bedrijven, zegt mevrouw *Mia De Vits*. Ze herhaalt dat vooral het eerste contact met de (buitenlandse) bedrijven belangrijk is. Met de onthaalfolder geeft de minister geen antwoord op die problematiek.

Het contact met buitenlandse bedrijven is een aangelegenheid van het FIT (Flanders Investment&Trade). Minister *Geert Bourgeois* beaamt dat daarin een actief beleid gevoerd moet worden en dat bij eerste contacten de bedrijven in hun taal bejegend moeten kunnen worden. Dat belet niet dat erop gewezen moet worden dat ze zich in Vlaanderen vestigen en dat hier een aantal regels waaronder de taalwetgeving gerespecteerd moeten worden. Het is evident dat, zoals bij inburgeraars, een eerste contact in hun taal gebeurt zodat op een klantvriendelijke manier gecommuniceerd kan worden.

De minister heeft ondertussen vernomen dat professor Boes niet tot een nieuwe studie – een antwoord op Veny – wil overgaan. De minister zal wel een derde mening vragen. De administratie zal daartoe een opdracht uitschrijven. Hij wil tot een validering komen, zoveel mogelijk in samenspraak met de professoren Boes en Veny.

De minister is blijkbaar op zoek naar een derde mening over de vernederlandsing van het straatbeeld. De heer *Joris Van Hauthem* vindt dat men op die manier bezig blijft met studeren. Als een deskundige in administratief recht, professor Boes, een aantal aanbevelingen binnen de huidige wetgeving doet, dan moet de Vlaamse Regering die kans aangrijpen. Spreker meent niet dat men daardoor juridisch met zijn hoofd tegen de muur zal lopen. Het gaat tenslotte om aanbevelingen van een professor administratief recht. Als men de Vlaamse Rand binnenrijdt dan ziet men niet dat men Vlaanderen binnenrijdt. Spreker vreest dat men dezelfde weg op gaat als met de studie over de transfers in de sociale zekerheid. Uiteindelijk werden de resultaten van de eerste twee studies niet gevalideerd door een derde. Het is onmogelijk dat alles uit de studie-Boes de juridische toets zal doorstaan – dat is onmogelijk – maar men kan tenminste een aantal aanbevelingen uitproberen. Het is nobel dat men zich juridisch wil indekken, maar er is een verschil tussen het juridische gelijk en het politieke gelijk. Denk maar aan de omzendbrieven-Peeters en Martens die juridisch volledig correct zijn, maar toch door Franstalige politici betwist worden. Spreker vraagt de studie-Boes niet onder de mat te vegen en aanbevelingen uit te proberen.

De heer *Christian Van Eyken* vindt het ook niet opportuun dat nog eens een derde zich over de studie-Boes buigt. Er bestaat een instantie die in het leven geroepen is om de taalwetgeving te interpreteren, namelijk de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Men moet

geen moeite doen om nog een derde studie te laten uitvoeren in tijden dat er bespaard moet worden.

Volgens de heer *Willy Segers* kan men beter niet te lang over studies discussiëren. De essentie was de vernederlandsing van het straatbeeld. Het lid vraagt om daar werk van te maken.

Minister *Geert Bourgeois* betreurt dat niet onmiddellijk na de studie van professor Veny om een reactie gevraagd is van professor Boes. Nu heeft professor Boes te kennen gegeven dat het te lang geleden is om nog te reageren. Hij heeft wel een aantal namen van andere professoren gesuggereerd. De minister wenst evenmin veel tijd te verliezen. Hij wenst inderdaad niet met 'zijn hoofd tegen de muur lopen'. Nu zijn er twee tegenstrijdige opinies. Hij wenst zijn beleid doordacht uit te voeren, met een degelijke rechtsgrond. Het is de bedoeling dit snel aan te pakken.

De Randuitcheques zijn een beloning aan de cursisten die minimum 80% van de lessen hebben gevolgd, antwoordt de minister verder. Ook de nieuwe bewoners in de Rand (die via de onthaalfolder de onthaalgids aanvragen) kunnen een Randuitcheque krijgen. Op de vraag van de heer Gatz over afstemming met Brussel antwoordt de minister dat dit bekeken wordt in overleg met de bevoegde minister.

Waarom heeft men de taken van de Taskforce Vlaamse Rand doorgegeven aan het Coördinatieplatform VSGB? De minister zegt dat het een regeringsafpraak is om dit op deze manier te laten opvolgen. Het zal niets afdoen van de opvolging tot nu toe. Dat zal gebeuren met de nodige zorg en aandacht. Dezelfde instanties die in de Taskforce zaten, zijn vertegenwoordigd in de VSGB. De rapportering aan het Vlaams Parlement zal ook op dezelfde wijze gebeuren.

De heer Van Hauthem stelde een vraag over de taakinvulling van de integratieambtenaren. De taakinvulling van de integratieambtenaar bestaat uit het inburgeren en het integratieproces in de gemeente, het behandelen van de diversiteitsproblematiek, het leren van de talen, zegt de minister.

In verband met de ondersteuning van gemeenten die te maken hebben met verfransing en internationalisering meldt de minister dat hij niet enkel de Vlaamse Randmiddelen zal inzetten om deze gebieden zoveel mogelijk te ondersteunen, maar eveneens zal hij met de bevoegde ministers van de andere beleidsdomeinen samen zitten om verregaande maatregelen te nemen op het vlak van wonen, onderwijs, ruimtelijke ordening enzovoort.

Aangaande de overheidscommunicatie werd reeds in de vorige regeerperiode op samenwerking tussen de verschillende actoren gewezen. De minister zal in die zin het beleid voortzetten.

Mevrouw *Irina De Knop* vindt het antwoord van de minister over de overheidscommunicatiestrategie niet erg concreet. Wordt het gevoerde beleid geëvalueerd? Worden er nieuwe accenten gelegd?

Minister *Geert Bourgeois* antwoordt dat de communicatiestrategie nog uitgewerkt moet worden. Mutatis mutandis denkt de minister aan het platform dat in Brussel op stapel staat met brusselnieuws.be. De communicatiestrategie is nog niet geconcretiseerd.

Aan de heer Segers zegt de minister dat hij op meer geregelde basis de verschillende actoren zal samenroepen om zo tot meer coördinatie te komen. De heer *Willy Segers* onderstreept het belang van de versterking van de lokale mandatarissen; ze zijn een essentieel instrument in het Vlaamse Randbeleid. Coördinatie is belangrijk.

Een korte Franse en Engelse samenvatting in de maandelijkse gemeenschapskrant in de zes faciliteitengemeenten, naar analogie met de Randkrant, valt te onderzoeken, meent minister *Bourgeois*.

2.2. *Ring-tv*

Voor Ring-tv blijft alles bij het oude, stelt de heer *Joris Van Hauthem* vast. Ring-tv krijgt projectmatige steun. De vorige minister heeft altijd geweigerd in te gaan op de vraag om Ring-tv structureel te ondersteunen. Spreker meent nochtans dat het mogelijk moet zijn zoals dat voor tvbrussel gebeurt, namelijk gezien de specifieke situatie van de Vlamingen in Brussel. Men kan perfect dezelfde logica hanteren voor Ring-tv als een instrument, niet in het kader van het mediabeleid maar van het Randbeleid. Er is toch ook een Randkrant wegens de specifieke situatie die er elders in Vlaanderen niet is? Hij kent de vrees dat andere regionale zenders ook zullen aankloppen, maar de situatie is dus niet vergelijkbaar. Waarom komt die structurele ondersteuning voor Ring-tv er niet?

De Vlaamse overheid moet de nodige middelen vrijmaken voor Ring-tv omdat het een belangrijk instrument is in het onthaalbeleid. De heer *Tom Dehaene* meent dat er geen enkel probleem is om structurele ondersteuning voor Ring-tv te verdedigen bij de collega's buiten deze commissie. Het lid heeft ook het volste vertrouwen in de overtuigingskracht van de minister.

Mevrouw *Irina De Knop* sluit zich aan bij de opmerkingen van mevrouw *Mia De Vits* tijdens de bespreking van de algemene uitgavenbegroting 2010 (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2009-2010, nr. 15/4-B). Mevrouw *Mia De Vits* voegt daar aan toe dat – hoewel Ring-tv overheidssteun krijgt – het pluralistische karakter niet altijd terug te vinden is bij de zender.

De heer *Lucas Van Der Taelen* meent dat men zich in het digitale tijdperk niet in het verleden mag opsluiten wat de regionale zenders betreft. Tegenwoordig kijken meer en meer mensen televisie via hun computer. De Vlaamse politiek moet ook op dat vlak proactief zijn. Hij betreurt dat tvbrussel niet overal in Vlaanderen te ontvangen is. Voor Vlaanderen en de Rand zou dat nochtans een meerwaarde zijn. Men kan het wel via computer (internet) bekijken. De huidige logica is wat voorbijgestreefd.

Ondertiteling van programma's is een gewoonte bij tvbrussel. Het lid weet niet of dat op Ring-tv gebeurt. Het is belangrijk ook de Nederlandstalige uitzendingen in het Nederlands te ondertitelen. Dat is nuttig om de taal te leren.

De *minister* antwoordt dat Ring-tv wel structureel ondersteund wordt. Er is jaarlijks een subsidie via de begroting. Ring-tv omzetten in een overheidszender is geen optie. Een krediet van 400.000 euro is niet weinig, bovendien komt dat bovenop de 100.000 euro voor klassieke ondertiteling vanuit Media.

2.3. *Vzw 'de Rand'*

Vzw de Rand blijft een heel belangrijk instrument in het Randbeleid. In 2010 wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het benieuwt de heer *Tom Dehaene* of de minister zelf bepaalde prioriteiten naar voren schuift. Wat is de timing voor de samenwerkingsovereenkomst?

De heer *Joris Van Hauthem* steunt de vraag van mevrouw *Irina De Knop* tijdens de bespreking van de begroting 2010 over de evaluatie van de taalpromotiecampagnes (cf. 15/4-B), zoals die ook door de provincie Vlaams-Brabant georganiseerd worden. Ook mevrouw *Irina De Knop* verwijst naar haar vraag bij de bespreking van de algemene uit-

gavenbegroting 2010 over de taalpromotie-initiatieven. Misschien moet er een parlementair initiatief genomen worden om de effectiviteit van die initiatieven te meten. Meten is weten. Mevrouw *Mia De Vits* steunt de vraag naar een instrument om te meten, hoewel ze ook beseft dat dit niet eenvoudig zal zijn. Voor haar is het zeker belangrijk dat aan vernieuwing gedacht wordt en dat vindt het lid niet terug in de beleidsnota. Ze vraagt dat daarvan werk gemaakt zou worden.

Het benieuwt de heer *Christian Van Eyken* te weten hoeveel anderstaligen naar de gemeenschapscentra gaan. Is er een stijging vast te stellen?

Wat de samenwerkingsovereenkomst met vzw de Rand betreft zegt de *minister* dat vzw De Rand reeds een zeer uitgebreid takenpakket heeft dat goed functioneert en behouden blijft. De nauwe samenwerking wordt verder uitgewerkt. De timing voor de samenwerkingsovereenkomst is maart 2010. Momenteel worden daarover al gesprekken gevoerd.

Op de vraag hoeveel anderstaligen naar de gemeenschapscentra gaan, kan de minister geen antwoord geven. Dat wordt namelijk niet geregistreerd. De anderstalige bezoekers zijn slechts een fractie van het publiek van de gemeenschapscentra. Er is wel een aantal activiteiten waar vooral anderstaligen naar toe komen (theaterproducties voor andersstaligen, taallessen, taalstages, het crea-atelier in Kraainem, concerten met internationale artiesten in Wezembeek-Oppem enzovoort), maar ook hier wordt het aantal niet geregistreerd.

Mevrouw *Gweny De Vroe* herhaalt de vraag over het meten van de taalpromotiecampagnes. Mevrouw *Mia De Vits* verwacht ook vernieuwende initiatieven als men in de beleidsnota spreekt van het versterken van de taalpromotie.

De *minister* antwoordt dat er reeds een evaluatie gemaakt is van de taalpromotiecampagnes. De heer Eddy Frans, algemeen directeur van vzw de Rand, zal ze in de commissie komen toelichten. Er worden in de beleidsnota een aantal nieuwe initiatieven aangekondigd, zegt de minister. Initiatieven voor sportclubs, samenwerking met het Huis van het Nederlands Brussel en Vlaams-Brabant, de handwoordenboekjes op de werkvloer, de taalpromotiecampagne 'gebruik Nederlands' zijn een aantal nieuwe initiatieven die op stapel staan. Nuttige suggesties zijn welkom.

2.4. Andere beleidsdomeinen

Er zijn nogal wat inhoudelijke vragen gesteld over andere beleidsdomeinen (zie verder). De minister wil er vooraf op wijzen dat hij daar niet voor bevoegd is. De minister verkiest dat de leden de vragen rechtstreeks aan de betrokken ministers zelf stellen. De minister zal wel coördineren en erop toezien dat het regeerakkoord uitgevoerd wordt.

De heer *Joris Van Hauthem* begrijpt dat het in de vorige legislatuur handig was dat de minister voor de Vlaamse Rand ook minister voor Onderwijs en Werk was. Toch vindt hij dat zijn horizontale bevoegdheid nogal beperkt blijkt te zijn. Het lid betreurt dit. De heer *Christian Van Eyken* sluit zich daarbij aan. Het betreft specifieke dossiers (onderwijs, werk) die anders zijn dan in de rest van Vlaanderen.

Mevrouw *Irina De Knop* vindt dat de commissie ook na het antwoord van de minister op haar honger blijft zitten wat betreft de functionele bevoegdheden, bijvoorbeeld inzake welzijn, werk, onderwijs. Het is niet onbelangrijk dat de minister ook daar 'zijn neus in steekt'.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat de minister zijn positie als minister van de Vlaamse Rand te veel relativeert. De minister moet uiteraard rekenen op de goodwill van de betrokken

ministers voor de andere bevoegdheidsdomeinen, maar zijn rol is meer dan zijn collega's in de gaten te houden. De minister mag wat meer assertiviteit aan de dag leggen. Hij rekent erop dat de minister de Vlaamse Rand verdedigt en zijn collega's wijst op de specificiteit van de regio. De minister van de Vlaamse Rand moet dit doen vanuit de Vlaamse Regering, de commissie voor de Vlaamse Rand vanuit het Vlaams Parlement.

Minister *Bourgeois* stelt bij de leden ongerustheid vast over zijn coördinerende bevoegdheid. Hij benadrukt dat hij die taak ter harte neemt. Alle collega's in de Vlaamse Regering zijn gebonden aan het regeerakkoord. Hij zal erop toezien dat zij het regeerakkoord uitvoeren, zij het niet op een defensieve manier. De minister heeft de gouverneur van Vlaams-Brabant aangesteld als voorzitter van het coördinatieplatform VSGB. Het coördinatieplatform is reeds bijeengekomen voor het beleidsdomein Sport; eind december staat Vlabinvest op de agenda en begin januari Onderwijs en Werk. Ook Kind & Gezin komt begin 2010 op het coördinatieplatform. De minister onderstreept dat hij de coördinatie zal aansturen en opvolgen. Hij gaat er wel van uit dat alle ministers het regeerakkoord voor hun beleidsdomein uitvoeren. Zij beschikken daarvoor over de middelen en de expertise.

2.4.1. *Werk*

De heer *Christian Van Eyken* verwijst naar het samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en het Brusselse Actiris. In functie van de tewerkstelling en de economie is het positief om Nederlandsonkundigen Nederlands te leren. Het lid vraagt naar de resultaten van die samenwerking. In zijn beleidsnota stelt de minister dat vacatures ingevuld hadden kunnen worden door Brusselaars. Maar is er een wisselwerking tussen de gewesten? In Brussel zijn waarschijnlijk ook vacatures waarvoor eentalige personen uit de Rand zouden kunnen solliciteren.

Mevrouw *An Michiels* merkt op dat het deel over werk in deze beleidsnota korter is dan in die van de voorganger van de minister. De minister vangt dit op door erop te wijzen dat het een voortzetting is van het beleid. Hij zegt ook dat er nood is aan een evaluatie van de langetermijneffecten van het werkgelegenheidsbeleid. Is die evaluatie al gestart? Er is ook sprake van gepaste maatregelen tegen de verfransing op de werkvloer. Wat moet men daaronder verstaan?

De *minister* stelt voor dat de heer Van Eyken de cijfers over de resultaten van de samenwerking tussen de VDAB en de Brussels Actiris opvraagt bij de bevoegde minister, de heer Philippe Muyters, en met hem daarover in dialoog gaat. Wat de vraag van mevrouw Michiels betreft zal de minister in overleg met de bevoegde minister nagaan welke maatregelen mogelijk zijn om de verfransing op de werkvloer tegen te gaan. Hij verwijst hiervoor naar het Septemberdecreet. Deze maatregelen zullen verder uitgewerkt worden in de ontthaalfolder voor nieuwe bedrijven. Er zijn ook allerlei acties gegroeid in de Huizen van het Nederlands die elders overgenomen kunnen worden.

2.4.2. *Onderwijs*

Het Nederlandstalig onderwijs is ook voor niet-Nederlandstalige inwijkelingen een sterke attractiepool. De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt dat het Nederlandstalig onderwijs verder als troef ingezet moet worden om de ontnederlandsing tegen te gaan.

Mevrouw *Irina De Knop* is verheugd over de uitbreiding van lestijden taalondersteuning in scholen met een grote instroom van anderstaligen naar het secundair onderwijs in heel Halle-Vilvoorde en een deel van het arrondissement Leuven. Dat is prima. Hopelijk gebeurt hetzelfde voor het basisonderwijs.

De heer *Christian Van Eyken* begrijpt niet dat leerlingen met een gebrekkige kennis van het Nederlands aan het middelbaar onderwijs kunnen starten, en dit na zes jaar basisonderwijs.

Zowel in deze beleidsnota als in die van Onderwijs staat dat de ‘Thuistaal niet Nederlands’ een indicator zal worden bij de berekening van de omkaderingsmiddelen. Mevrouw *An Michiels* vindt dit zeer positief voor scholen die geconfronteerd worden met de instroom van anderstaligen. Wat is het tijdspad hiervoor? Het lid is ook tevreden over de uitbreiding van lestijden taalondersteuning in scholen met een grote instroom van anderstaligen naar het secundair onderwijs in heel Halle-Vilvoorde en een deel van het arrondissement Leuven. Maar kan dat niet zo snel mogelijk ook voor de basisscholen? De voorganger van de minister was dat niet genegen.

De minister zegt dat hij de correcte werking van de taalinspectie zal opvolgen. De heer *Joris Van Hauthem* ondervroeg de vorige minister reeds daarover en die antwoordde de taalinspectie bij de gemeenschappen te willen onderbrengen, maar pas als het decreet over de pedagogische inspectie is goedgekeurd. Dat decreet is ondertussen goedgekeurd. Mevrouw *An Michiels* vraagt of de minister de plannen van zijn voorganger genegen is of verkiest hij af te wachten?

De taalondersteuning in het basisonderwijs zal – conform het regeerakkoord – uitgebreid worden naar heel Vlaanderen, antwoordt de *minister*.

De heer *Van Eyken* vroeg zich af hoe het mogelijk is dat leerlingen met een gebrekkige kennis van het Nederlands aan het middelbaar onderwijs starten. Door teveel Franstalige leerlingen in het Nederlandstalig lager onderwijs en te weinig subsidies voor extra taalklassen starten veel leerlingen met een gebrekkige kennis van het Nederlands aan het middelbaar. Deze problematiek wordt nu aangepakt door de extra taallessen in de Rand, zegt minister *Bourgeois*.

De heer *Christian Van Eyken* merkt op dat die mogelijkheid van extra taallessen al een tiental jaren bestaat. Desondanks blijft men kampen met problemen van leerlingen met een gebrekkige kennis in het secundair onderwijs.

De *minister* repliceert dat het lid ‘zijn mensen’ misschien kan oproepen het Nederlands te leren en te gebruiken. Dat is de enige weg om eruit te geraken.

De minister zegt verder niet bevoegd te zijn inzake het onderbrengen van de taalinspectie bij de gemeenschappen. Het lid kan die vraag beter stellen aan de collega-minister van Onderwijs.

Mevrouw *Irina De Knop* heeft begrepen dat de taalondersteuning in heel Halle-Vilvoorde uitgebouwd wordt voor het secundair onderwijs. In de beleidsnota leest ze echter niet dat de taalondersteuning voor het basisonderwijs wordt uitgebreid naar heel Halle-Vilvoorde. Het lid vindt het nochtans belangrijk om bij de basis te beginnen. Mevrouw *De Knop* vindt het gemakkelijk te verwijzen naar het beleid van zijn collega van Onderwijs die het naar heel Vlaanderen zal doortrekken. In de beleidsnota is er sprake van een ‘specifieke ondersteuningsstructuur’. Om welke ondersteuningsstructuur gaat het? Het GOK-steunpunt (GOK: gelijke onderwijskansen) in Onderwijs is afgeschaft. Een Randtoets zou hier nuttig zijn om te beoordelen of het beleid van de minister van Onderwijs afdoende is voor de Rand. Spreekster verwijst naar het Onderwijscentrum in Brussel. Het lid denkt niet dat er iets gelijksoortig bestaat in de Rand. Verwijzen naar zijn collega van Onderwijs geeft het lid het gevoel dat de minister het Onderwijs in de Rand nog meer loslaat.

De *minister* begrijpt de opmerking van het lid niet goed. Voor het secundair onderwijs wordt de maatregel van bijkomende lestijden taalondersteuning uitgebreid in heel Halle-Vilvoorde en een deel van het arrondissement Leuven (Tervuren, Huldenberg, Kortenberg en Bertem), voor het lager onderwijs is dat in heel Vlaanderen.

Mevrouw *Irina De Knop* had begrepen dat er vanuit het Vlaamse Randbeleid extra ondersteuning was voor het basisonderwijs. Het lid vraagt of die extra ondersteuning uitgebreid kan worden voor het basisonderwijs in heel Halle-Vilvoorde, zoals de minister expliciet zegt voor het secundair onderwijs. Ze herhaalt ook de vraag over de ondersteuningsstructuur. In Brussel is er het Onderwijscentrum, ontwikkeld en gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie vanuit haar bevoegdheid flankerend onderwijsbeleid. Leerkrachten worden door contractuele krachten bijgestaan in hun taalvaardigheidsonderwijs. Het lid hoopt dat iets dergelijks voor de Vlaamse Rand bestaat of ondernomen wordt. Er is vanuit het Vlaamse Randbeleid nood aan extra ondersteuning bovenop de middelen vanuit Onderwijs, gezien de specifieke situatie, zoals die er in grootsteden ook is.

De *minister* herhaalt dat ‘Thuistaal niet Nederlands’ een apart criterium wordt voor extra omkadering in het basisonderwijs in heel Vlaanderen. Dat staat zo in het regeerakkoord. De minister verwijst ook naar zijn mondelinge toelichting. Twee maatregelen heeft hij aangekondigd: enerzijds de uitbreiding ‘Taal en Rand’ naar het secundair onderwijs in heel Halle-Vilvoorde en Tervuren, Huldenberg, Kortenberg en Bertem, anderzijds ‘Thuistaal niet Nederlands’ dat een onafhankelijke indicator wordt voor het basisonderwijs in heel Vlaanderen.

Mevrouw *An Michiels* meent dat een en ander door elkaar gehaald wordt. ‘Thuistaal niet Nederlands’ is nu reeds een apart criterium voor de werkingsmiddelen; in de toekomst wordt het inderdaad ook een apart criterium voor de omkaderingsmiddelen voor zowel basis als secundair onderwijs. Daarnaast zijn er de extra middelen die nu reeds aan dertien gemeenten uit de Vlaamse Rand worden gegeven voor taalvaardigheidsonderwijs in het basisonderwijs. Gedurende de vorige legislatuur werd gevraagd dat systeem uit te breiden naar heel Halle-Vilvoorde en een aantal gemeenten in het Leuvense. Voormalig minister Frank Vandenbroucke wou daar echter niet van weten. Wat nu gevraagd wordt is dat bovenop de ondersteuningsmaatregelen in heel Vlaanderen, die extra ondersteuning voor de Vlaamse Rand wordt uitgebreid naar Halle-Vilvoorde en een aantal bijkomende gemeenten.

De heer *Theo Francken*, adjunct-kabinetschef, antwoordt namens de minister dat het om drie zaken gaat. Ten eerste is er de 5,7 miljoen euro voor ‘Taal en Rand’ in het basisonderwijs, dus ‘Thuistaal niet Nederlands’ meer dan 10 percent, die omgezet wordt in een systeem waarbij ‘Thuistaal niet Nederlands’ beschouwd wordt als een onafhankelijk GOK-indicator in de berekening van de omkaderingsmiddelen. Dat geldt voor heel Vlaanderen. Ten tweede wordt het systeem ‘Taal en Rand’ zoals dat momenteel bestaat voor het basisonderwijs ingevoerd in het secundair onderwijs, niet enkel in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand maar ook in Halle-Vilvoorde, Tervuren, Huldenberg, Kortenberg en Bertem. Ten derde is de ondersteuningsstructuur niet het Steunpunt Gelijke Kansen of het Steunpunt NT2 aan de KU Leuven, maar wel de vzw Strategisch Netwerk Pedagogische Begeleidingsdiensten (SNPB), een netoverschrijdend initiatief van de pedagogische begeleidingsdiensten dat de ondersteuning doet rond de middelen ‘Taal en Rand’ in de negentien gemeenten. Deze maatregelen worden in de komende jaren uitgevoerd.

Mevrouw *An Michiels* verduidelijkt dat het net de vraag van Vlaams Belang was om, zolang die omzetting niet gerealiseerd is, het bestaande systeem voor het basisonderwijs in de dertien gemeenten in de Vlaamse Rand uit te breiden naar Halle-Vilvoorde.

De *minister* antwoordt dat de daartoe nodige middelen niet voorhanden zijn in deze tijden van besparing. Hij begrijpt de zorg van de leden wel.

De heer *Joris Van Hauthem* werpt op dat als men het tijdens de vorige legislatuur had ingevoerd, men het nu niet meer kon terugschroeven.

Mevrouw *Irina De Knop* hoopt dat ‘Thuistaal niet Nederlands’ effectief een bijkomende indicator wordt voor bijkomende ondersteuning. Dat neemt niet weg dat er op dit moment noden zijn. Het is een kwestie van prioriteitstelling. Het is mogelijk binnen het budget Vlaamse Rand klemtonen te leggen. De minister doet dit gelukkig voor jeugdinfrastructuur. Het lid betreurt dat voor onderwijs geen prioriteit wordt gegeven in afwachting van de bijkomende middelen via Onderwijs.

Minister *Geert Bourgeois* vindt de vergelijking met jeugdinfrastructuur niet ernstig. Een eenmalig bedrag van 500.000 euro voor een jeugdhuis kan niet aangewend worden voor iets dat structureel miljoenen kost.

2.4.3. Huisvesting – Vlabinvest

Het woonbeleid is zeer cruciaal in het Randbeleid, meent de heer *Joris Van Hauthem*. Daar komt de verdringing tot uiting en doet de ontnederlandsing zich voor. Daarom betreurt hij dat het initiatief voor Vlabinvest, een belangrijk Randbeleidinstrument, bij de minister van Wonen ligt en niet bij de minister bevoegd voor het Randbeleid. Vlabinvest is een mooi project, maar het is helaas een druppel op een hete plaat. Het woonbeleid in de beleidsnota getuigt van een grote vrijblijvendheid. “Om de hoge prijzen in de Vlaamse Rand enigszins te kunnen drukken, zijn op de privémarkt ook maatregelen nodig die speculatie tegengaan en die ervoor moeten zorgen dat er voldoende bouwgrond op de markt beschikbaar is.” (188/1, p. 22). Het lid vraagt hoe de minister dat denkt te realiseren. Welke concrete acties heeft hij voor ogen? “Bij de toekenning van sociale woningen en bij de verkoop van gemeentelijke (inclusief OCMW’s en kerkfabrieken) bouwgrond wordt de kennis van of de bereidheid om onze taal te leren van de potentiële huurder/koper een belangrijk element van het beleid in de Vlaamse Rand.” (ibid.). Hoe zal men dat in de praktijk aanpakken?

Heeft de minister er al zicht op in hoeverre socialehuisvestingsmaatschappijen en gemeenten gebruik maken van het voorkooprecht? Het is een belangrijk instrument, maar een dure zaak voor de gemeenten. Als men de middelen niet heeft om dat instrument te hanteren, blijft het natuurlijk onbenut. De middelen voor Vlabinvest zijn ontoereikend, zeker als men – niet ten onrechte – beslist heeft om het werkingsgebied uit te breiden naar heel Halle-Vilvoorde. Hij besluit dat het cruciale woonbeleid compleet ontoereikend is.

Ook de heer *Tom Dehaene* beklemtoont het grote belang van Vlabinvest voor deze regio. Hij betreurt dat in de begroting Wonen 2010 een zeer klein bedrag voor Vlabinvest ingeschreven wordt, ongeveer 4,5 miljoen euro. Het is een goed instrument om meer betaalbare woningen aan te bieden en er bijkomende voorwaarden aan te koppelen, onder andere dat een andere inkomensgrens gehanteerd mag worden in vergelijking met de traditionele sociale huisvesting. De Vlaamse Rand is een rijke regio, maar de gronden zijn er ook zeer duur. Hij vraagt de minister er bij zijn collega op te blijven hameren om daar voldoende middelen voor vrij te maken. Met 4,5 miljoen euro kunnen misschien twee dossiers behandeld worden. Er zijn nochtans verschillende dossiers in voorbereiding; het zou jammer zijn als ze niet gerealiseerd kunnen worden. Het is vreemd dat de woningen gerealiseerd door Vlabinvest niet meegerekend worden voor het bindend sociaal objectief in de sociale huisvesting. Gezien de dure bouwgronden in de regio gaat het om een specifieke situatie. Geen rekening houden met woningen gerealiseerd door Vlabinvest kan het perverse effect hebben dat gemeentebesturen beslissen om niet met Vlabinvest samen te werken en dat door Vlabinvest aangekochte gronden onbenut blijven en opnieuw verkocht moeten worden.

Vlabinvest blijft inderdaad bij het bevoegdheidsdomein Wonen en komt niet bij het bevoegdheidsdomein Vlaamse Rand, repliceert *de minister*, maar het is vooral belangrijk dat er een extra dynamiek is en extra budget en dat er een vanuit Wonen een efficiënt beleid gevoerd wordt.

De heer *Tom Dehaene* dringt er bij de minister nogmaals op aan om zijn invloed aan te wenden dat woningen van Vlabinvest meegerekend mogen worden voor het bindend sociaal objectief. Minister Freya Van den Bossche bevoegd voor Wonen heeft onlangs nog beslist dat bij de toewijzing van Vlabinvestwoningen eerst gekeken moet worden naar de criteria voor sociale huisvesting. Ze zegt hiermee dus zelf dat het om sociale woningen gaat. Dit is belangrijk omdat de gronden/projecten sociale woningen in de regio beperkt zijn. Het is goed te verplichten sociale woningen te realiseren maar dan moet men wel rekening houden met de specificiteit van de regio, vindt het lid. Dat was ook de reden van de oprichting van Vlabinvest.

2.4.4. *Economie – START*

De minister gaf aan te willen werken aan een stabiel juridisch kader voor de luchthaven van Zaventem. De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat dat helaas niet de bevoegdheid van de minister is. Zijn er al stappen gezet? Ook dat dossier gaat al jaren mee.

Mevrouw *Irina De Knop* is zoals velen de mening toegedaan dat er met START (Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de luchthavenregio) voortgeemaakt wordt. Ze hoopt dat de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand een vinger in de pap te brokken heeft. De verbreding van de ring wordt steeds bekeken vanuit de optiek van de ontsluiting van de luchthaven. Als inwoner van de zuidrand vraagt het lid de verbreding van de ring ook te bekijken vanuit de ontsluiting van die gebieden, met de problematiek ter hoogte van Wemmel, Dilbeek, en de ontsluiting van de E40. Ze vraagt de minister bevoegd voor de Rand hiervoor aandacht te vragen bij zijn collega's (zie Mobiliteit).

Ook een stabiel juridisch kader voor de luchthaven van Zaventem is een zaak voor overleg met de bevoegde minister, antwoordt minister *Geert Bourgeois*.

2.4.5. *Ruimtelijke ordening*

De heer *Joris Van Hauthem* zegt de bezwaren van Vlaams Belang over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel niet meer te zullen herhalen. Alleen wil hij opmerken dat men de strategie van de jaren '70 heeft opgegeven en vervangen door een andere die de verstedelijking in de hand werkt. Dat is jammer. Er zal een flankerend beleid gevoerd worden in het kader van het VSGB. Welke maatregelen moeten daaronder verstaan worden?

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelde vast dat de studiebureaus bij het opmaken van de voorstudies voor ruimtelijke planning in Vlaams-Brabant – voor de Rand is dat iets minder – geen enkele Vlaamse reflex hebben. Ze benaderen de planning puur stedenbouwkundig, zonder rekening te houden met de ontnederlandsing. Het lid meent dat meer samenwerking met Ruimtelijke Ordening nodig is om die reflex te ontwikkelen. Er is enerzijds het behoud van het groene karakter – in de traditie van Herman Baeyens – maar anderzijds moet ook bestudeerd worden welke soort gebouwen een aanzuigefect heeft. Er is sprake van een beperking tot twee bouwlagen, maar dit zou sterker onderbouwd moeten worden. Hij pleit voor een sterk horizontaal beleid.

De heer *Sven Gatz* merkt op dat de plannen voor de vroegere Campus Bierenberg in Sint-Genesius-Rode gewijzigd zijn. Vroeger wou men er woongelegenheden bouwen, met alle complicaties vandien. Men kan een privépromotor moeilijk in een faciliteitengemeente opleggen dat de woningen enkel naar Nederlandstaligen mogen gaan. Ten tweede botste

men op de grenzen van ruimtelijke ordening in het kader van de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel. Zijn dat de redenen voor een ander project voor die site? Nu is er sprake van een researchpark. De heer Gatz is daar niet tegen gekant, maar werd daarover overlegd met de verkoper, de Vrije Universiteit Brussel (VUB), en met de gemeente?

Minister *Geert Bourgeois* antwoordt dat de opties die binnen het flankerend beleid in het VSGB genomen worden kunnen gekaderd worden binnen volgende prioriteiten: het systematisch zorgen voor een aanvaardbare omgevingskwaliteit; de promotie van het Vlaams stedelijk gebied als vestigingsregio voor bedrijven en bewoners; het zorgen voor een voldoende en gepast arbeidsaanbod; reconversie en herontwikkeling van oudere bedrijventerreinen; uitbreiding van de vervoerscapaciteit, inclusief het openbaar vervoer, in en rond het VSGB; beter doen functioneren van het verkeerssysteem; verhoging en diversificatie van het dienstenaanbod van het collectief vervoer; grond- en pandenbeleid; ruimtebeheer op bedrijventerreinen en in woongebieden; versterken en verduurzamen van de bestuurlijke organisatie voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling; voorzien van de nodige financiële omkadering; en monitoren en periodiek evalueren van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het VSGB.

Deze opties zijn door de task force ondergebracht in zes centrale thema's die nauw met elkaar verbonden zijn: mobiliteit, economie en werk, wonen en huisvesting, leven en open ruimte, ontvangst en integratie, en financiering.

De uitwerking van het flankerend beleid in het VSGB dient op een gecoördineerde manier te gebeuren, waarbij de diverse mogelijkheden die er vandaag al bestaan of in de nabije toekomst zullen zijn zoveel mogelijk binnen dit beleid worden meegenomen zoals bijvoorbeeld de mogelijkheden die er komen om het wonen in eigen streek te bevorderen of de activeringsprojecten in het kader van het decreet Grond- en pandenbeleid. Daarnaast dient men ook werk te maken van leefbare wijken en een goede mix van functies, sociale cohesie en het invullen van sociale functies binnen het Vlaams Stedelijk Gebied.

Het dossier Campus Bierenberg is momenteel in onderhandeling met PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen), aldus de minister. PMV zal onderzoek voeren naar de haalbaarheid van de verschillende voorstellen en de aankooptransactie met de actoren (VUB) en de gemeente en (desgevallend) over gaan tot de effectieve realisatie van de gebiedsontwikkeling.

2.4.6. Mobiliteit

Mobiliteit is minstens even belangrijk als huisvesting, meent de heer *Tom Dehaene*. Het zou een troef van de regio kunnen zijn, maar het zal een handicap worden als er niet verder aan gewerkt wordt. De Rand slibt dicht, en niet alleen de ring. Spreker vraagt de minister hier blijvend aandacht voor te vragen. Het Gewestelijk Expresnet (GEN) gaat al jaren mee, Diabolo is gelukkig in uitvoering, maar men moet verder denken voor de komende vijf, tien jaar. Zowel inzake ontsluiting als uitbreiding van de ring moeten knopen doorgehakt worden. Ook daar heeft de minister een belangrijke rol te vervullen. Ook mevrouw *Mia De Vits* wenst het belang te onderstrepen van mobiliteit voor Halle-Vilvoorde, de Rand.

Mevrouw *Irina De Knop* vraagt dat inzake mobiliteit, meerbepaald de verbreding van de Brusselse ring, ook aandacht gaat naar de zuidwestrand (zie START).

Het behoort niet tot de bevoegdheid van de minister, maar de samenwerking tussen De Lijn en de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB) moet drin-

gend verbeteren, zegt de heer *Luckas Van Der Taelen*. Er is al een ‘aanzet’ geweest, maar in dit land duren aanzetten geweldig lang. De verbreding van de ring is geen oplossing. Er moet natuurlijk iets gedaan worden. De gewesten leven naast elkaar. Het is nog altijd moeilijk om van het ene gewest naar het andere te gaan. Men slaagt er niet in om een degelijke verbinding te realiseren van Brussel naar de nationale luchthaven in Zaventem. Als fietser is het levensgevaarlijk om zich vanuit Brussel naar bijvoorbeeld Zaventem te begeven. Idem dito voor de Ninoofsesteenweg. De kruisjes sieren de weg. Er moet dringend werk gemaakt worden van de invalswegen naar Brussel voor fietsers.

De heer *Christian Van Eyken* verwacht niet al te veel van het GEN. Dat project sleept al dertig jaar aan, met weinig resultaat. Op lijnen naar Leuven, Dendermonde, Gent, worden werken uitgevoerd, maar de zuidassen worden vergeten. Met het GEN zal de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) geen verbetering brengen voor de brede rand, wel voor het personenvervoer van verderaf. Het lid pleit ook voor betere samenwerking tussen de MIVB en De Lijn, bijvoorbeeld voor afstemming van de abonnementen. De verbreding van de ring tussen de E40 en de E19 zal geen oplossing bieden. Een verbreding zal enkel een aanzuigeffect hebben. In samenwerking met Brussel moet een algemeen mobiliteitsbeleid uitgewerkt worden. Hoe staat de Vlaamse Regering ten opzichte van een stadsgemeenschap van Brussel met de omliggende gemeenten? Het gaat daarom niet over ‘le très grand Bruxelles’, maar voor een aantal beleidsdomeinen zoals werk, mobiliteit, milieu, kan men zich niet beperken tot de institutionele grenzen. De heer *Christian Van Eyken* vraagt de minister ook in het dossier mobiliteit met voorstellen naar voren te komen. Men moet op een andere manier over mobiliteit nadenken.

De minister pleit voor een versterking van de samenwerking tussen Brussel en Vlaanderen. De sociaal-economische belangengemeenschap tussen Vlaanderen en Brussel moet verder uitgebouwd worden. Mevrouw *An Michiels* vraagt of daaronder de Brussels Metropolitan Region (BMR) verstaan wordt. Het is niet denkbeeldig dat de Franstaligen die samenwerking anders zullen inkleuren en dat daaraan gevolgen gekoppeld worden voor de grenzen en de bevoegdheden van bepaalde overheden. Hoe zal de Vlaamse Regering erop toezien dat dit niet gebeurt? Zal ze proactief zijn of afwachten?

Spreekster benadrukt verder dat de nood aan interne mobiliteit in de Rand ook zeer groot is. Het is bijvoorbeeld zeer moeilijk om van Ternat naar het centrum van Lennik te geraken. Het lid vraagt hierover met de bevoegde minister te overleggen.

Mevrouw *Irina De Knop* voegt eraan toe dat het stuk ring tussen de E40 en de A12 inderdaad ook dringend toe is aan een oplossing. De huidige plannen van de Vlaamse Regering bieden geen zicht op de concrete uitvoering van die laatste fase. Het lid meent dat alle fasen tegelijkertijd aangepakt moeten worden. Het lid heeft samen met mevrouw *Gweny De Vroe* en anderen een voorstel van resolutie ingediend om van dat laatste traject dringend werk te maken (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-2010, nr. 159/1). Het lid mist concrete initiatieven van de minister. Hoe zal hij proberen te wegen op het beleid? De auto is niet zaligmakend; de minister sprak van modal shift. Er is in de Vlaamse Rand een absoluut gebrek aan overstapparkings. De minister zou kunnen duiden op de witte vlekken in de Vlaamse Rand.

De heer *Tom Dehaene* repliceert dat als men zekerheid wil dat er niets gebeurt, men dan maar alles ineens moet vragen. Dat de werken aan de ring gefaseerd gebeuren is logisch. Uiteraard moet er verdergewerkt worden aan de gehele ring, maar daar is om verschillende redenen tijd voor nodig.

De heer *Willy Segers* gaat niet akkoord met de heer *Van Eyken* die het probleem van de mobiliteit in de richting Vlaamse Rand duwt. Soms blijft het in Brussel haperen. De busbanen in Vlaanderen bijvoorbeeld waren zo goed als klaar, terwijl in Brussel niets bewoog.

De heer *Christian Van Eyken* beaamt dat niet alles ineens moet gebeuren, maar er is een globale mobiliteitsvisie nodig, en dit in samenwerking met Brussel. Rondom Brussel, maar ook ruimer, tot in Mechelen, Aalst, Waver enzovoort. Deze commissie is het beste forum om te debatteren over een globale visie. Mevrouw *Irina De Knop* sluit zich daarbij aan. Het gaat niet om een niet-gefaseerde aanpak, maar om een globale visie, die er wat ontbreekt.

De *minister* zegt dat hij mobiliteit opvolgt in het kader van START. Mobiliteit is een urgent probleem, hij volgt het op maar dit is in eerste instantie de opdracht van de minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken.

2.4.7. *Cultuur, jeugd, sport en verenigingsleven*

In zijn mondelinge toelichting sprak de minister van het opzetten van een culturele vuurtoren voor de zuidwestrand. Volgens de heer *Tom Dehaene* is dat sterker uitgedrukt dan in de beleidsnota zelf. Hij maakt de bedenking dat in heel de Rand gewerkt moet worden aan bijkomend cultureel aanbod. Hij vindt het vreemd dat hier expliciet de zuidrand vermeld wordt, terwijl het probleem minstens even groot is aan de noordrand. Er mogen geen twee maten en twee gewichten gebruikt worden.

Volgens mevrouw *Irina De Knop* klopt het dat de bestaande culturele centra in de zuidrand niet goedkoop zijn. Het initiatief voor de vuurtoren moet weloverwogen gebeuren. Het lid wil niet ontkennen dat er een nood is, maar ze is benieuwd aan welke gemeenten de minister denkt. Ze wil alvast solliciteren voor Lennik. De schepen aldaar zou graag een gemeenschapscentrum uitbouwen, maar de financiële draagkracht van de gemeente laat dat voorlopig niet toe.

Mevrouw *Mia De Vits* onderstreept dat het in dat verband belangrijk is eerst met de gemeenten te praten. Er is 't Vondel in Halle, De Meent in Alsemberg, De Kam in Wezembeek-Oppem. Er is misschien vraag naar een cultureel centrum in de zuidrand, maar bovengenoemde gemeenten hebben daar wel zelf middelen voor uitgetrokken. Gelijke behandeling van gemeenten vindt het lid belangrijk.

In verband met de jeugdinfrastructuur verwijzen mevrouw *Irina De Knop* en mevrouw *Mia De Vits* naar de bespreking van de algemene uitgavenbegroting 2010 (15/4-B). De minister heeft beloofd erover te waken dat dit in elke gemeente opgevolgd wordt. Volgens de heer *Christian Van Eyken* ligt de oorzaak voor de problemen bij het feit dat enkel Nederlandstalige jeugdverenigingen aan het jeugdwerkbeleidsplan mogen meewerken. Hij heeft er reeds op gewezen dat de oorzaak niet de zogenaamde halsstarrigheid van de faciliteitengemeenten is. Die gemeenten willen wel meewerken als er geen uitsluiting is van Franstalige en tweetalige jeugdverenigingen. Die verenigingen vallen uit de boot bij de bespreking van het jeugdwerkbeleidsplan.

Volgens de heer *Willy Segers* is er een convenant met de Vlaamse Gemeenschap in opbouw over het culturele erfgoed vanaf 2011. Het Cultureel-erfgoedconvenant Pajottenland & Zennevallei bestrijkt een belangrijk deel van de Vlaamse Rand. Spreker vraagt die convenant ook te bekijken vanuit de optiek van het Randbeleid.

De uitbouw van het cultuurcentrum dient weloverwogen te gebeuren, beaamt de *minister*. Gelet op de besparingen is dit geen project voor de eerstvolgende jaren. Minister Bourgeois zal in eerste instantie onderzoeken of er een samenwerkingsverband mogelijk is, rekening houdend met de bezorgdheden die hier geuit werden.

Mevrouw *Gweny De Vroe* vindt de vuurtoren een leuk idee. Ze verwijst naar haar schriftelijke vraag over het Kasteel Van Ham in Steenokkerzeel, eigendom van de Vlaamse

overheid en in erfpacht gegeven aan een privé-initiatief. Het kasteel zou een geschikte locatie zijn voor een vuurtoren in het noordoosten.

Mevrouw *Mia De Vits* twijfelt over de maatschappelijke relevantie van dat nieuwe cultuurcentrum. Spreekster dringt aan op contact met de gemeenten hierover. Is daar wel vraag naar?

In de beleidsnota staat dat de minister ‘zal onderzoeken’ om (...) een vuurtoren te bouwen. De heer *Tom Dehaene* vraagt of dat onderzoek dan voor het einde van de legislatuur is.

Op de suggestie van de heer Van Eyken om met de faciliteitengemeenten te praten zegt de *minister* dat hij op het eerste signaal wacht dat de faciliteitengemeenten zich conformeren aan de taalwetgeving.

Wat het cultureel centrum betreft hoopt de minister op meer middelen op het einde van de legislatuur. Voorlopig gaat het om een onderzoek. Uiteraard zal dat in overleg met de gemeentebesturen verlopen.

2.4.8. *Welzijn en gezondheid*

De minister zegt erover te zullen waken dat de mug (mobiele urgentiegroep) operationeel zal worden. De heer *Tom Dehaene* vindt dat goed maar de minister van de Vlaamse Rand zal daar weinig toe bijdragen. Alles is beslist. Het is het ziekenhuis dat de mug operationeel moet maken.

Mevrouw *Mia De Vits* wenst het belang te onderstrepen van de meerjarenplanning en de inhaaloperatie inzake sociale voorzieningen in Halle-Vilvoorde.

De heer *Willy Segers* vraagt aandacht voor de problematiek van de kinderopvang waar de taalkennis van de ouders voor problemen zorgt. In welke mate kan onderzocht worden of kinderopvang als speerpunt kan worden ingezet, als ‘voorganger’ op het onderwijs. Zeker bij erkende instellingen, waar gemeentelijke overheden mee gemoeid zijn en dus gebonden aan de taalwetgeving, kan daar extra aandacht aan besteed worden.

De *minister* antwoordt dat Kind & Gezin uitgenodigd is op het volgende coördinatieplatform VSGB. Uiteraard kan collega Vandeuren daar meer uitleg over geven. Minister Bourgeois zelf zal dat mee opvolgen.

Mevrouw *Gweny De Vroe* begrijpt uit het antwoord van de minister over het Coördinatieplatform VSGB (zie Functionele bevoegdheid Vlaamse Rand) dat welzijn daar niet besproken zal worden, en dit terwijl er een inhaalbeweging nodig is op dat vlak in de Rand. Hoe zal de minister dat verder aanpakken?

Mevrouw *Mia De Vits* daarentegen heeft begrepen dat het Coördinatieplatform VSGB de opdrachten van de Taskforce volledig overneemt en alle andere bevoegdheidsdomeinen, welzijn inbegrepen, zal opvolgen en er verslag over uitbrengen zoals de Taskforce Vlaamse Rand dat vroeger deed.

Minister *Geert Bourgeois* bevestigt dat uiteraard de hele welzijnsproblematiek aan bod kan komen op het coördinatieplatform. Hij deelt de zorg van het lid.

2.4.9. *Europees en Buitenlands beleid*

Dit beleidsaspect kent ook weinig vernieuwing, vindt de heer *Joris Van Hauthem*. De minister wil Flanders Today gebruiken om het door Franstaligen gecreëerde verkeerde

beeld over Vlaanderen te corrigeren. Spreker wil toch nog eens wijzen op het pijnlijke incident vorige legislatuur waarbij de berichtgeving in *Flanders Today* over de niet-benoeming van de drie burgemeesters zo uit de krant *Le Soir* had kunnen komen. De Vlaamse Regering is te weinig proactief aanwezig op het diplomatieke internationale forum zoals de Raad van Europa waar Franstaligen er nog steeds in slagen om internationale organisaties tegen Vlaanderen op te zetten. Zo is de heer Luc Van den Brande niet benoemd tot secretaris-generaal van de Raad door Franstalig gelobby.

Voor het imago van Vlaanderen in de rest van de wereld moet een tandje bij gestoken worden, meent de heer *Tom Dehaene*. Het valt spreker op dat nergens verwezen wordt naar de bevoegde minister, minister-president Kris Peeters. Er moet in nauw overleg met hem gewerkt worden. De in de beleidsnota opgenomen initiatieven zijn weinig vernieuwend. Het lid had meer verwacht.

Vlaanderen heeft inderdaad een imagoprobleem in het buitenland, beaamt de heer *Luckas Van Der Taelen*. Een bepaalde Franstalige pers speelt daarin een belangrijke rol. Toch kan men sommige onbedoelde bijwerkingen van een soort nieuwe assertiviteit van de Vlamingen niet negeren. Spreker verwijst naar de journalist van *The Bulletin* die zich bij het stadsbestuur van Zaventem voordeed als een Engelstalige investeerder. De betrokken ambtenaar durfde bijna geen woord Engels te spreken. In Schiphol daarentegen werd de pseudozakenman onmiddellijk in het Engels te woord gestaan. Een dergelijke Vlaamse assertiviteit kan niemand positief vinden. Er is enige soepelheid ten aanzien van andersstaligen wenselijk (zie ook de opmerking van mevrouw Mia De Vits onder Functionele bevoegdheid Vlaamse Rand).

De voorzitter,

Mark DEMESMAEKER

De verslaggevers,

Irina DE KNOP

Mia DE VITS